

Publicație apărută cu sprijinul financiar  
al Consiliului Județean Maramureș




# Gazeta

de

NR. 55, iulie 2017

# RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

UN PROIECT AL ASOCIAȚIEI TINERILOR ORTODOCȘI AI PROTOPOPIATULUI BAIA MARE ÎN PARTENERIAT CU  **Gazeta**





Vineri, 23 iunie 2017, Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a împlinit 56 de ani de viață. Cu această ocazie a fost felicitat de ostenitorii Centrului Eparhial, de oficialități centrale, județene și locale.



## Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a împlinit 56 de ani

### Sfânta Liturghie de mulțumire

Vineri, 23 iunie 2017, Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a asistat la Sfânta Liturghie, oficiată în Paraclisul Centrului Eparhial, de părinții acestuia. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de grupul coral al ASCOR Baia Mare, condus de teologul Vlad Verdeș, cărora Preasfințitul Părinte Episcop Iustin le-a mulțumit pentru ceea ce fac pentru păstrarea și transmiterea în rândul tinerilor a credinței ortodoxe străbune, pentru implicare în activitățile desfășurate la nivel eparhial și național, alături de tinerii din Asociația Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia Mare.

### Te-Deum

La ora 12.00, în Paraclisul de la Centrul Eparhial, Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a participat la slujba de Te-Deum, oficiată de Arhim. Dr. Macarie Motogna, starețul Mănăstirii Rohia, și Arhim. Dr. Casian Filip, eclesiarhul Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia Mare, de mulțumire pentru darurile

revărsate asupra Preasfinției Sale și asupra Episcopiei Maramureșului și Sătmărulei. Răspunsurile au fost date de Corala „Arhanghelii” a preoților din Episcopia Maramureșului și Sătmărulei și de Grupul de muzică bizantină „Theologos” al Episcopiei, condus de Arhid. Prof. Drd. Adrian Doboreanu. Un cuvânt aniversar a rostit Părintele Dr. Vasile Augustin, vicar administrativ eparhial, în numele celor prezenți, în care s-a referit la realizările episcopale din 1994, când Preasfințitul Părinte Iustin a fost hirotonit Arhiepiscop, până în prezent, perioadă în care a muncit

mult pentru ca Episcopia să realizeze lucruri importante, inclusiv ridicarea din temelie a Catedralei Episcopale monumentale „Sfânta Treime”. În cuvântul rostit, Preasfințitul Părinte Episcop Iustin s-a referit la binecuvântarea care a venit asupra Episcopiei în perioada de o jumătate de an care a trecut de la alegerea în această înaltă demnitate, cu realizări și înnoiri binecuvântate, la munca asiduă pe care ostenitorii Centrului Eparhial o depun zi de zi, pentru ca lucrurile să fie făcute bine, la timp și cu spor, spre folosul credincioșilor din cele 8 protopopiate, răspândite în două județe. Pe toți ostenitorii



Preasfinția Sa i-a felicitat pentru abnegație și dăruire, fiind, apoi, rândul Preasfinției Sale să primească felicitările pentru cei 56 de ani de viață împliniți chiar azi. Au venit și l-au felicitat pe Preasfinția Sa parlamentari, între care Cherecheș Viorica, Octavian Petric, membru în Adunarea Națională Bisericească, oficialități din cele două județe, Maramureș și Satu Mare, Gabriel Zetea, președintele Consiliului Județean Maramureș, Cătălin Cherecheș, primarul Băii Mari, Aurelia Fedorca, primarul din Negrești-Oaș, protopopii și secretarii eparhiali, ostenitorii Centrului Eparhial, preoții Catedralei Episcopale „Sfânta Treime”, preoții din Corala „Arhanghelii” și din Grupul de muzică bizantină „Theologos”, preoți de enorie, diaconi, Ansamblul Național „Transilvania”, credincioși de pe cuprinsul Episcopiei.

Născut într-o străveche localitate maramureșeană, cândva capitală voievodală - Rozavlea, la data de 23 iunie 1961, Preasfinția Sa Iustin, la numai 14 ani își închină viața lui Dumnezeu, fiind tuns în monahism și hirotonit preot pe seama Mănăstirii „Sfânta Ana”, Rohia, în anul 1984, avându-l ca naș de călugărie pe Preasfințitul Justinian Chira. Începând cu data de 24 mai 1989 este numit stareț al Mănăstirii mai sus amintite, de către conducerea Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului. În anul 1994, la propunerea Preasfințitului Justinian Chira, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a ales arhiepiscop-vicar pe seama Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmărulei,

la data de 22 martie, primind titulatura de „Sigheteanul”. În Duminica a V-a din Postul Mare, din 17 aprilie 1994, a fost hirotonit întru arhiepiscop de către Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Antonie Plămădeală, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Bartolomeu Anania, Preasfințitul Justinian Chira, Preasfințitul Andrei Andreicuț, Preasfințitul Calinic Argatu, Preasfințitul Ioan Mihaltan și Preasfințitul Emilian Birdaș.

În calitate de arhiepiscop-vicar s-a remarcat prin bogata și intensă activitate pastoral-misionară, alături de ÎPS Justinian, târnosind și resfințind biserici, hirotonind preoți și diaconi, adresând multe cuvinte de învățătură pentru întărirea credinței strămoșești și îmbunătățirea vieții duhovnicești din ținutul Maramureșului și al Sătmărulei. Din anul 1999 a preluat grija lucrărilor de construire ale noii Catedrale Episcopale - un simbol al unității, demnității și dăinuirii neamului românesc, al cărei demisol a fost târnosit la 9 septembrie 2003, de către Preafericitul Părinte Teoctist Arăpașu al României și Preafericitul Părinte Petros al VII-lea, Patriarhul Alexandriei. În data de 16 decembrie 2016 este ales Episcop titular al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmărulei, instalat în data de 27 decembrie 2016.





În timp ce diferite instituții și personaje atacă valorile naționale și reperate morale ale acestui neam, cea mai prestigioasă instituție culturală a țării, Academia Română a primit post-mortem în rândurile membrilor ei trei foști deținuți politici, printre care și părintele Nicolae Steinhardt.

## Părintele Nicolae Steinhardt a fost desemnat post-mortem membru al Academiei Române

**N**icolae Steinhardt este unul dintre reperate morale ale demnității și onoarei. A fost aruncat în temnițele comuniste pentru că a refuzat să-și toarne prietenii și să devină martor al acuzării pentru lotul de intelectuali „Noica-Pillat”.

În închisoare însă, în cea mai cruntă suferință a descoperit fericirea pură, prin credința creștină în care l-a botezat părintele Mina Dobzeu într-o celulă a Jilavei.

După eliberare își caută o mănăstire și la recomandarea lui Noica ajunge la Rohia. Starețul Serafim Man și mai apoi PS Justin, având binecuvântarea ÎPS Justinian, pe atunci episcop vicar la Cluj își asumă riscul de a primi un fost deținut politic și în acest fel de a fi practic permanent în vizorul securității. Nicolae Steinhardt se stinge la Rohia înainte de căderea comunismului, acum 28 de ani.

După Revoluție, stigmatul nedrept de „bandit” este șters, iar Steinhardt este cinstit ca erou și mărturisitor, ca model al demnității și onoarei. La solicitarea GAZETEI de Maramureș, Nicolae Steinhardt a devenit în urmă cu patru ani cetățean de

onoare post-mortem al orașului Târgu Lăpuș. Dar cea mai importantă recunoaștere pentru Steinhardt a venit săptămâna trecută, din partea celei mai prestigioase instituții de cultură românești: Academia Română.

Vineri, 30 iunie 2017, membrii Academiei Române s-au întâlnit în Adunare Generală pentru alegerea de noi membri corespondenți, membri de onoare din țară și străinătate și membri post-mortem. Astfel, în rândul membrilor post-mortem au fost aleși și trei foști deținuți politici: părintele Nicolae Steinhardt (mo-

nahul de la Rohia) - Secția de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie, Anton Golopenția - Secția de științe economice, juridice și sociologie și Ion Jovin - Secția de Științe Medicale. De asemenea, a mai fost ales și Teodor Saidel - Secția de științe agricole și silvice.

Acest gest simbolic are o valoare deosebită mai ales în contextul în care Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca în anul 2017 să fie comemorat Patriarhul Justinian împreună cu toți apărătorii Ortodoxiei în timpul comunismului.



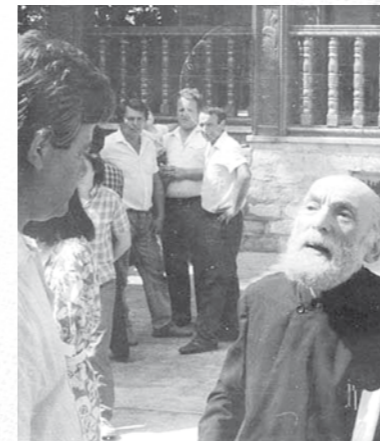
Nicolae Steinhardt și obștea de la Rohia



Născut pe 29 iulie 1912, într-o familie evreiască, este fiul inginerului și arhitectului Oscar Steinhardt. Între anii 1919-1929 urmează cursurile școlii primare (în particular și la școala Clementa), și ale liceului Spiru Haret, printre colegii de aici numărându-se Constantin Noica, Mircea Eliade, Arșavir Acterian, Haig Acterian, Alexandru Paleologu, Dinu Pillat, Marcel Avramescu. Este autorul cărții Jurnalul fericirii, care reprezintă, după propria mărturie, testamentul său literar.

La data de 16 august 1980 este tuns în monahism la mănăstirea Rohia de către episcopul Iustinian Chira și arhiepiscopul Teofil Herineanu, care îl iau sub aripa lor ocrotitoare. Arhimandritul Serafim Man, starețul mănăstirii Rohia, îl integrează în obștea mănăstirii.

La mănăstire pune în ordine cele peste 23.000 de volume ale mănăstirii, se integrează în viața mănăstirii, iar în paralel își intensifică activitatea literară. Volume publicate în această perioadă: Geo Bogza - un poet al Efectelor, Exaltării, Grandiosului, Solemnității, Exuberanței și Patetismului (1982), Critică la persoana întâi (1983), Escale în timp și spațiu (1987) și Prin alții spre sine (1988). Aceste volume îl impun ca un eseist de marcă al literaturii române.



## Târnosire la Biserica din incinta Penitenciarului BM

Slujba de Târnosire și Sfânta Liturghie arhierescă la Biserica de lemn din incinta Penitenciarului Baia Mare.

Hramul bisericii este Sfântul Mare Mucenic Gheorghe. Sâmbătă, 1 iulie 2017, cu începere de la ora 09.00, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului, a oficiat slujba de târnosire a bisericii din incinta Penitenciarului Baia Mare, al cărui director este domnul comisar Horea Ștefan Chiș.

După primirea făcută de conducerea Penitenciarului și de preoții prezenți, împreună cu preotul slujitor Alexandru Nuszer, soborul a intrat în biserică, pentru a se pregăti de începerea slujbei târnosirii, care s-a desfășurat după rânduială, întâi în afara locașului de închinăciune, iar apoi înăuntru. Au făcut parte din soborul sfințitor arhim. dr. Ioachim Tomoiagă, consilier eparhial, pr. Fabian Coroian, protopopul de Baia Mare, Alexandru Nuszer, preotul slujitor în acest locaș de închinare, preoții militari Dan Achim și Gavril Vasile Băban, preotul Vasile Marc din Chechiș și Bogdan Ciocotișan din Dumbrăvița, preoții din Penitenciarul Gherla, Satu Mare și Timișoara. Slujba de târnosire a fost un moment înălțător: așezarea în piciorul Sfintei Mese a Sfințelor Moaște de Sfinți Mucenici și a Documentului de Sfințire, a icoanelor celor 4 Sfinți Evangheliști în cele 4 colțuri ale Sfintei Mese, după ce Sfânta Masă a fost pregătită pentru sfințire, spălată și unsă cu Sfântul și Marele Mir. Ungerea cu Sfântul și Marele Mir a fost făcută, la începutul slujbei de târnosire, și în exteriorul bisericii, iar apoi, și în interior.

Sfânta Liturghie arhierescă a fost săvârșită pe o estradă ridicată în apropierea bisericii, la care au asistat cadrele instituției și deținuții, pentru aceștia slujbele oficiate de



Preasfințitul Părinte Episcop Iustin constituind momente mai rar întâlnite în viața lor. La sfârșitul Sfintei Liturghii a fost binecuvântat clopotul nou, de 100 kg, turnat în Baia Mare, pe care Preasfințitul Părinte Episcop Iustin la tras de câteva ori de probă. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de un grup de teologi, condus de profesorul și teologul Bogdan Matei din Baia Mare. În timpul Sfintei Liturghii, după momentul Pricesnei, Preasfințitul Părinte Episcop a ținut un cuvânt de învățătură, a cărei idee centrală a fost aceea că Biserica nu îi abandonează pe deținuți, ci, dimpotrivă, îi cheamă la sânul ei, pentru îndreptarea păcatelor care le-au săvârșit, îi cheamă la pocăință, la îndreptare, ca să facă de acum încolo doar lucruri plăcute lui Dumnezeu, care îi pot duce pe calea mântuirii.

Distincții pentru cei 10 ani de trudă în acest Penitenciar, preotul Alexandru Nuszer a fost distins de Preasfințitul Părinte Episcop Iustin cu titlul de stavrofor, ceea ce înseamnă dreptul de a purta Sfânta Cruce. De asemenea, o Gramată Episcopală a fost acordată conducerii Penitenciarului, pentru sprijinul și buna colaborare cu preotul unității.



# ȘTEFAN ZUGRAVUL, *Michelangelo de Maramureș*

Anul 2017 este dedicat de Biserica Ortodoxă Română, icoanelor, iconarilor și pictorilor bisericești. Ștefan Fișeșteanul, așa cum se semna, este cel mai reprezentativ zugrav de biserici, icoane și copist de manuscrise după cărți vechi bisericești, din Depresiunea Băii Mari, mai ales din zona comunei Șișești, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al IX-lea. Prima lucrare semnată de către acest zugrav este iconostasul bisericii Unesco din Șurdești, sat învecinat cu Șișeștiul, satul natal al copistului. Vă invităm la o incursiune inedită în istorie și artă.

**M**aestru al penelului și al condeiului, artist desăvârșit, autodidact și un personaj misterios, din păcate prea puțin cunoscut în Maramureș. Ștefan Zugravul sau Fișeșteanul, cum își semna lucrările se considera „cel mai mic al tuturor”, dar era un adevărat Michelangelo de Maramureș. În anul dedicat icoanelor, iconarilor și pictorilor de biserici, Vă invităm într-o incursiune inedită în istorie și artă, pe urmele celui mai reprezentativ zugrav de biserici și copist din Depresiunea Maramureșului.

Incursiunea începe, evident, la Șișești, locul de naștere al renumitului pictor de biserici, fapt menționat cu consecvență pe lucrările sale. Remarcabil e că acest meșter în arta reprezentării Dumnezeirii prin icoană este în același timp și un copist, de la care s-au păstrat manuscrise de trebuință sfințelilor biserici. Multe din lucrările lui, realizate la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, în ținutul din jurul orașului Baia Mare și în zona Chioarului, se mai păstrează și azi: pictură murală, icoane și iconostase la bisericile din Posta (1781), Șurdești (1783), Șișești – biserica veche din lemn (1785), Cetățele (1785), Baia Mare – capela Racolța (1790-1800), Baia Sprie (1798), Tăuții de Sus (1810) și Plopiș (1811). Pr. Virgil Jicărean, consilier în cadrul Episcopiei



Ștefan cel Mare și Sfânt, iar pentru faptul că există o legătură extrem de strânsă

între Maramureș și Moldova, stilul bizantin a ajuns și la noi. Așa cum din Maramureș au plecat voievozii, și urmașii au ținut legătura cu originile. Artiștii ai artei bisericești au ajuns în Maramureș, iar factura de origine bizantină a ajuns și la noi.

De aici începe o perioadă pe care o întâlnim în pictura românească din sec. XVIII – XIX, când putem vorbi de perioade stilistice și clasificările lor. Prima dată, după secolele XV-XVI, apare perioada post-bizantină, după care apare mai ales în Maramureș influența occidentală, influența barocului, rococo-ului și apoi toate ajung să fie un «ghiveci». Acestei perioade de «ghiveci» i se spune eclecticism. Eclecticii nu mai au o linie directă, distinctă, un stil, o școală, ci iau elemente din fiecare stil.

Dar, totuși, și această perioadă din pictura murală a bisericilor de lemn din Maramureș nu este lipsită de frumos și conținut artistic, mai ales din perspectiva inventivității și calităților artistice ale zugravilor.

Pe parcursul acestor perioade se schimbă și iconografia, asta și datorită contrareformei, când se dezvoltă foarte mult cultul Fecioarei Maria. Până la contrareformă pictura se axa mai mult pe ideile Vechiului Testament, pe mântuire și partea eshatologică. Judecata de Apoi primează peste tot



și este reprezentată și într-un fel comic la mai mulți artiști. Ștefan Zugravul se încadrează în perioada post-bizantină, dar la sfârșitul activității lui vedem și o înclinare majoră spre eclecticism. Deci putem spune că aparține și perioadei eclecticice. El are un desen bizantin foarte bun. Se vede mai ales în prima perioadă a activității sale, iar când se lasă influențat de factura occidentală vedem că face treceri foarte frumoase, păstrând o armonie. Nu avea ce face, dacă nu se adapta stilului occidental, pentru că ei trebuiau să și trăiască din această meserie, așa că li se cerea să picteze altfel. Așa se întâmplă și azi, când mai ales în mediul rural oamenii nu acceptă stilul bizantin pur, ci vor picturi cât se poate de realiste cu culori cât se poate de siropoase și diluate. Și atunci erau asemenea probleme. Plus că tot cultul nostru a fost influențat de stăpânirile străine, care pe de o parte știm că nu ne-au lăsat să construim biserici de piatră, dar nu ne lăsa nici să fim foarte aproape de Bizanț și de stilul bizantin. Era «recomandat» ca să nu spunem chiar obligatoriu să se adapteze stilurilor vremii».

Ștefan de la Șișești are un stil propriu pe care și l-a creat. „Nu vine cu inovații, să șocheze, ci este un pictor «cuminte». Are o cromatică foarte bine echilibrată. Chiar dacă vorbim de o pictură naivă, vedem o preocupare a formelor și a proporțiilor cât mai corecte, cât mai aproape de adevăr. Portretele lui Ștefan Zugravul tot timpul au frunțile foarte înalte și luminate, nasul foarte bine conturat, ochii frumoși, migdalați, cu glanda lacrimală foarte bine pronunțată,

la fel, carnația bărbiei și a gurii sunt executate cu o fermitate inegalabilă. Este unul dintre pictorii foarte fini. Dacă el ar fi avut șansa să fi fost în niște academii, sau cu niște meșteri bizantini deosebiți, ar fi fost o celebritate mondială”, spune Pr. Virgil Jicărean.

Ștefan Zugravul a fost un autodidact, a învățat din mers. Era un om al bisericii, foarte credincios, și pe lângă faptul că picta biserici a fost toată viața cantor, diac la biserică, ceea ce înseamnă că făcea parte din clerul bisericii. Asta explică și faptul că a fost un foarte bun copist de cărți liturgice. Iar aportul lui în acest domeniu este la fel de important: „Nouă ne este greu să înțelegem azi, în perioada internetului și a modalităților de comunicare moderne, cât de greu le era atunci să aibă acces la o carte. Prin cărțile de cult sau prin litografiile vremii aveau acces să-și ia modele pentru a se putea inspira. Știm că în timpul stăpânirilor străine care s-au perindat în acele vremuri erau mai facile documentele occidentale decât cele ortodoxe sau bizantine.

După 1453, până în secolul XVIII când se cristalizează stilurile, în secolul XVI apar acei zugravi numiți «itineranți», sau cu ateliere mobile. Și Ștefan Zugravul se pare că a fost unul dintre meșterii de această factură. Bineînțeles că a învățat meserie de la astfel de meșteri care lucrau prin zonă. Se vede clar că nu a învățat de unul singur și mai mult decât atât, se vede faptul că era foarte preocupat să execute lucrurile corect. Vedem din pictura lui că era un om care

voia să facă lucruri bune, nu voia să revoluționeze sau să epateze, sau să fie el creatorul unui stil.

Toți pictorii din acea perioadă au dus o viață grea. Pentru că, fiind pe schele erau plecați de acasă și la fel ca și azi câștigul lor era făcut cu multă sudoare. Dar mai ales că vorbim de o perioadă în care credința ortodoxă era privită cu ostilitate. Toți cei care încercau într-un fel să o promoveze aveau de suferit într-un fel sau altul. Nu avem despre Ștefan Zugravul dovezi că ar fi fost încarcerat sau surghiunit. Știm că a avut o activitate de pictură murală, bisericească, prolifică în tot bazinul Băii Mari și în partea Fisculășului.

El lucrează între 1781 și 1811 și putem să amintim lucrările de la Posta, în 1781, Șurdești (celebra Biserica UNESCO), în 1783, Șișești, în 1785 (biserica veche care acum nu mai există), Cetățele, în 1785, Capela Racolța din Baia Mare, Tăuții de Sus, în 1810 (unde nu s-a păstrat pictura), Baia Sprie și Plopiș - 1811 - care este încununarea operei. Se păstrează Plopiș, iconostasul de la Cetățele, Șurdești, iconostasul de la Șișești și Baia Sprie. Despre Ștefan Zugravul, născut în Șișești, există câteva date biografice și încercăm să scoatem mai multe la lumină. Tot de calibrul lui, unul dintre pictorii cei mai buni ai perioadei post-bizantine este Radu Munteanu din Ungureni.

Faptul că Ștefan Zugravul este un pictor de mare talie și un copist deosebit ne-a determinat, și în special pe Preasfințitul Iustin – Episcopul Maramureșului și Sătmarului – să înființăm un cerc al iconarilor și al pictorilor bisericești care să-i poarte numele. Merită purtat numele lui și orice maramureșean, și orice om din zonă trebuie să fie mândru de un astfel de artist.

Anul acesta este propus pentru canonizare de către Sinodul Bisericii Ortodoxe, zugravul Părvu Mutu, iar prin canonizarea aceasta va fi reprezentantul tuturor iconarilor. Acești iconari cunoscuți și necunoscuți, pe lângă nobilii nemulțumiți, țăraniii asupriți, ierarhii și preoții acelor timpuri când stăpânitorii încercau să ne excludă din istorie de pe pământul nostru, ei au luptat alături de cei nemulțumiți și putem să-i numim fără să greșim adevărați mărturisitori ai credinței, pentru că și ei au suferit din cauza stăpânitorilor”, a spus Pr. Virgil Jicărean.





Prin tradiție, de hramul Mănăstirii Bârsana – Soborul Sfinților 12 Apostoli – Sfânta Liturghie Arhierască se oficiază de un sobor de ierarhi. Așa a fost și la hramul de anul acesta, din ziua de vineri, 30 iunie, când, de sărbătoarea hramului, Soborul Sfinților 12 Apostoli, au sosit aici 8 Ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Laurențiu al Ardealului.

## Sobor de 8 Ierarhi la hramul Mănăstirii Bârsana

Complexul monahal de la Bârsana este unicat în lume prin arhitectura clădirilor de lemn ridicate aici de la punerea pietrei de temelie, în 1993. Iată că în ultimii trei ani, cât a durat construcția, o altă clădire, monument de arhitectură, operă a aceluiași priceput arhitect Dorel Cordoș, care a proiectat cu mult gust și respect pentru tradiția constructivă maramureșeană întregul complex monahal, cu susținerea și la sugestia maicii starețe, stavrofoara Filofteia Oltean, s-a adăugat celor peste 10 existente, construite din lemn. Este vorba de o clădire destinată activităților cu scop cultural, care a fost

denumită Centrul Cultural Monahal „Episcopul Gavriil de Bârsana”, episcop de viță nobilă, ultimul pomenit ca având reședința episcopală la această mănăstire, în secolul al XVII-lea. Un sobor de 4 Ierarhi a oficiat, joi, 29 iunie, în ajunul hramului mănăstirii, slujba de sfințire: Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Laurențiu al Ardealului, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sălajului, și Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord.

Centrul va găzdui conferințe, simpozioane, sesiuni de comunicări, naționale și internaționale, aniversări culturale pe teme religioase și nu numai, cum s-au mai petrecut aici, ridicarea acestuia devenind o necesitate. „În doar trei ani de zile a ridicat maica stareță acest Centrul Cultural Monahal, pe care l-am pus sub protecția duhovnicească a ultimului Episcop al Maramureșului, Episcop de viță nobilă, Gavriil de Bârsana, care a rezidat aici. Aici a fost ultima reședință episcopală amintită de Academicianul și Profesorul Universitar, istoricul Bisericii noastre ortodoxe, Părintele Mircea Păcuraru.

*„Sunt atât de impresionat, încât mă copleșește bucuria și mă gândeam deja la ziua de mâine, care a început deja de astăzi. Am venit de multe ori pe aici și nici nu putem trece prin zona aceasta fără să facem un popas cât de scurt, aicea unde credința se unește cu dragostea credincioșilor. Este lucrul cel mai important”*

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu

*„Numai minunea lui Dumnezeu a făcut ca din nimic să se temeluiască o asemenea ctitorie pentru veșnicie”*

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei.



*„Ziua de astăzi este o adevărată minune. O ucenică a Râmețului a venit aici și, cu un entuziasm deosebit și o dragoste de neam și de biserică, a umplut dealul acesta de monumente, încât Bârsana nu mai este națională, este internațională. Evenimentul pe care îl avem astăzi este aniversarea a 5 ani de la sfințirea bisericii”*

Preasfințitul Părinte Episcop Iustin

După aceea, Episcopia a dispărut, pentru că fost suprimată în mod dușmănos și nedrept de către autoritățile austro-ungare.

Pentru a reînnoa firul istoriei, iată că dreptatea lui Dumnezeu a făcut ca mănăstirea să reînvie în 1993, când Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian a pus piatra de temelie la dorința părintelui Gheorghe Urda și a credincioșilor de aici”, a spus Preasfințitul Părinte Episcop Iustin.

### Sfânta Liturghie din ziua hramului

A fost o sărbătoare împăratească hramul mănăstirii Bârsana – Soborul Sfinților 12 Apostoli. Au slujit, în Altarul de vară, un sobor de 8 Arhieri: Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Laurențiu al Ardealului, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Înaltpreasfințitul Părinte Episcop Varșanufie, Arhiepiscopul Râmnicului,

din Ieud, ing. Mircea Lețiu, membru în Adunarea Eparhială, ca să pomenim doar câțiva dintre ei. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corala „Arhanghelii” a preoților din Episcopie, dirijată de Pr. Dr. Petrică Aurelian Covaciu.

### Cuvinte de învățătură

„Noi suntem, cu adevărat, aici, în comuniune cu Dumnezeu, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu. Întâi de toate, sărbătorile noastre, care au un rol sfânt, de a actualiza evenimentele importante din viața Mântuitorului Iisus Hristos sau de a cinsti pe Sfinți, sunt încununate de o slujbă care depășește orice slujbă, orice închinuire, orice alcătuire omenească – Sfânta Liturghie. E o rânduială pe care a întemeiat-o Mântuitorul Iisus Hristos și o săvârșește El, nu noi, El este prezent. Noi ne-am rugat împreună cu El, ne-am rugat Lui, și iată că El ne cheamă la comuniunea deplină a Împărăției, acum.”

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei și-a intitulat cuvântul de învățătură „Plugarii cuvântului”, titlu inspirat din activitatea celor 12 Apostoli, numiți așa în Sfânta Slujbă ce se oficiază în această zi.

„Mare a fost misiunea lor. Domnul Iisus Hristos i-a trimis să meargă în toată lumea. Să propovăduiască Evanghelia și să facă ucenici din toate neamurile. Slujba de astăzi face constatarea că ei și-au împlinit cu vârf și îndesat misiunea pe care Domnul Iisus Hristos le-a dat-o. Zice o altă cântare: «Lumea ați străbătut-o luminându-o, ucenici ai lui Hristos», a spus Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei.

Afostoziplină de încercătură duhovnicească, o zi plină de binecuvântare, o zi plină de lumină și căldură în sufletele miilor de credincioși prezenți.



Una dintre primele biserici construite în Baia Mare are la închinare, de câteva zile, o icoană sfințită pe Muntele Athos. Este vorba despre o copie fidelă a Icoanei făcătoare de minuni „Maica Domnului Mângâietoarea”, care a stat 40 de zile la Mănăstirea Vatoped, unde este și originalul. Credincioșii băimăreni și din alte parohii au început să calce pragul acestei biserici și pentru noul iconostas.



## Icoană de la Athos în biserică de pe Valea Roșie din Baia Mare

Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, știută de mulți ca „biserica de pe Valea Roșie”, este una dintre cele mai cunoscute biserici din Baia Mare, mai ales că până la Revoluție, în oraș existau doar trei biserici: Catedrala de pe strada Baia Sprie, Biserica „Sf. Nicolae” și aceasta.

Hramul care a avut loc zilele trecute a adus mare bucurie credincioșilor din Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” și nu numai.

„Biserica «Sfinții Apostoli Petru și Pavel» din Baia Mare are o istorie frumoasă, istorie care începe cu anul 1938, când au început demersurile pentru ridicarea sfântului locaș. An de an, la 29 iunie, noi sărbătorim acest hram al bisericii noastre. Este un hram cu o semnificație deosebită pentru că la fel cum marile evenimente din viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos - aici referin-

du-ne la Nașterea și Învierea Sa din morți - sunt precedate de o perioadă mai îndelungată de post și rugăciune, iată că pe lângă acestea, mai sunt alte două sărbători pentru care ne putem pregăti prin post și rugăciune. Una dintre acestea este și cea dedicată Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Considerăm că este un mare dar de la Dumnezeu, pentru că putem fi mai bine conectați la ceea ce se întâmplă legat de evenimentul acesta al prăznirii Sfinților Apostoli Petru și Pavel”, spune pr. dr. Cristian Ștefan, preot paroh.



La fel ca în fiecare an, data de 29 iunie a fost o zi de sărbătoare pentru biserică, pentru parohia și pentru credincioșii Parohiei „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”.

La slujba hramului a fost prezent un frumos sobor de preoți, în total slujind, incluzându-i și pe cei ai casei, 12 preoți și un diacon. La Sfânta Liturghie au fost prezenți credincioși din toate parohiile orașului Baia Mare. „Sigur că anul acesta a avut un motiv în plus de interes, pentru faptul că în biserică noastră s-a produs și o înnoire parțială, în sensul că vechiul iconostas a fost restaurat și au fost înlocuite icoanele vechi din iconostas cu altele noi, care sunt opera părintelui Virgil Jicărean, cel care le-a pictat și datorită căruia s-a înnoit acest iconostas al bisericii noastre”, explică părintele paroh al bisericii de pe Valea Roșie.

Icoana făcătoare de minuni de la Muntele Athos a atras atenția creștinilor încă din primele zile de când a fost pusă spre închinare. „Pe lângă această bucurie prilejuită cu ocazia hramului, am mai avut o altă bucurie pe care ne-a făcut-o domnul

„An de an, la 29 iunie, noi sărbătorim acest hram al bisericii noastre. Este un hram cu o semnificație deosebită pentru că la fel cum marile evenimente din viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos - aici referindu-ne la Nașterea și Învierea Sa din morți - sunt precedate de o perioadă mai îndelungată de post și rugăciune, iată că pe lângă acestea, mai sunt alte două sărbători pentru care ne putem pregăti prin post și rugăciune. Una dintre acestea este și cea dedicată Sfinților Apostoli Petru și Pavel”.

Pr. dr. Cristian Ștefan,  
preot paroh

doctor Călin Pop și familia sa, prin oferirea unei copii după o icoană făcătoare de minuni de la Mănăstirea Vatoped din Muntele Athos. Este vorba de icoana Maicii Domnului Paramythia (Mângâietoarea).

Această icoană a fost reprodușă la noi în țară, trimisă la Mănăstirea Vatoped, unde este originalul. Acolo a stat pentru rugăciune și sfințire timp de 40 de zile. Icoana are dimensiunea de 90 cm pe 70 cm. După ce a fost sfințită în sfântul locaș de la Mănăstirea Vatoped, am mers după ea împreună cu donatorul pentru a o prelua și a o aduce în

biserica noastră. Este o mare bucurie pentru noi, preoții și pentru toți credincioșii parohiei. Dar mai mult decât atât, am observat că deja sunt credincioși din alte parohii care vin să se închine, să-și spună necazurile și să ceară ajutorul Maicii Domnului, în vederea trăirii unei vieți cât mai aproape de ceea ce așteaptă Dumnezeu de la noi.

Credincioșii din parohie au fost anunțați că vom avea o icoană nouă, dar nu au văzut-o până la hram. Cel mai important aspect este acela că icoana oferă mult har care ne aduce liniște sufletească”, explică pr. dr. Cristian Ștefan.





# PS Iustin a participat la lucrările Sfântului Sinod al BOR

Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului, a participat la lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care s-a reunit în ședință de lucru în perioada 4-5 iulie a.c., la Reședința Patriarhală. Lucrările au avut loc în Sala Sinodală și au fost prezidate de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Sfântul Sinod este cea mai înaltă autoritate a Bisericii Ortodoxe Române, în toate domeniile ei de activitate. Sfântul Sinod se compune din Patriarh, toți mitropoliții, arhiepiscopii, episcopii eparhioți, episcopii-vicari patriarhali, episcopii-vicari și arhierii vicari în funcțiune. Sfântul Sinod se întrunește anual în cel puțin două ședințe de lucru, în perioadele de primăvară și toamnă, iar în ședințe extraordinare, ori de câte ori este nevoie.

În cadrul acestor ședințe s-au luat următoarele hotărâri:

■ Anul 2019 a fost declarat în Patriarhia Română „Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari)” și „Anul comemorativ al patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moisescu și al traducătorilor de cărți bisericești”.

■ A fost aprobată solicitarea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei de canonizare a Cuviosului Pafnutie – Părvu Zugravul (1657-1735). Proclamarea oficială va avea loc în ziua de 6 august 2017, urmând ca Sfântul Cuvios Pafnutie să fie prăznuit anual în ziua de 7 august.

■ A fost aprobată înscrierea în Calendarul bisericesc al Bisericii Ortodoxe Române, începând cu anul 2017, a pomenirii Sfântului Cuvios Porfirie Căvsocalivitul la data de 2 decembrie. De asemenea, Sfântul Sinod a aprobat troparul, condacul, sinaxarul și icoana acestuia.

■ Au fost aprobate mai multe texte liturgice: Acatistul Sfântului Sfințit Mucenic Irineu, Episcop de Sirmium - 6 aprilie; Slujba și Acatistul Sfinților



Mucenici Pasicrat și Valentin de la Durostorum - 24 aprilie; Acatistul Sfântului Cuvios Antonie de la Iezerul Vălcii - 23 noiembrie.

■ S-a hotărât organizarea Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox în anul 2018 la Sibiu, orașul reședință al Mitropoliei Ardealului.

■ A fost hotărâtă înființarea extensiei universitare a Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București la Roma, Italia.

■ A fost aprobată înființarea specializării Artă Sacră în cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie a Universității „Dunărea de Jos” din Galați, începând cu anul universitar 2017-2018.

■ În contextul fenomenului secularizării de azi, este necesară înnoirea vieții duhovnicești și morale a slujitorilor bisericești de toate rangurile, a viețuitorilor din mănăstiri și schituri, precum și a credincioșilor mireni din parohii și din toate instituțiile bisericești. În acest sens, Sinoadele mitropolitane din Patriarhia Română vor analiza periodic aspectele privind disciplina clerului și mirenilor și vor propune Sfântului Sinod soluții concrete de promovare a vieții duhovnicești.

Sfântul Sinod a ales noul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților și noul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului. În ziua de 4 iulie 2017, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-a desfășurat ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

În cadrul acestei ședințe a avut loc alegerea Episcopului-vicar pentru Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților și a Episcopului-vicar pentru Arhiepiscopia Aradului. Sfântul Sinod l-a ales prin vot secret pe Preafericitul Părinte Arhimandrit Damaschin Luchian ca Episcop-vicar pentru Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, cu 39 de voturi din 45 de voturi valid exprimate. Noul Episcop-vicar va purta titulatura Preafericitul Părinte Damaschin Dorneanul.

De asemenea, Sfântul Sinod l-a ales prin vot secret pe Preafericitul Părinte Episcop-vicar Emilian Lovișteanul ca Episcop-vicar pentru Arhiepiscopia Aradului cu 43 de voturi din 46 de voturi valid exprimate. Noul Episcop-vicar va purta titulatura Preafericitul Părinte Emilian Crișanul.



Duminică, 2 iulie 2017, cu începere de la ora 16.00, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, și Preafericitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului, au oficiat Slujba de binecuvântare a casei binecunoscutului interpret de muzică populară Grigore Leșe din Stoiceni și au săvârșit Slujba parastasului după cei trecuți la Domnul din familia sa.

## Eveniment cultural în Țara Lăpușului

Păstrând tradiția străbună, ca orice bun credincios, cunoscutul interpret Grigore Leșe din Stoiceni, Țara Lăpușului, a ținut neapărat ca gospodăria sa, casa și șura, să fie binecuvântate de preot. Aleși pentru săvârșirea acestei ierurgii au fost Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, și Preafericitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului. După o tradiție care se păstrează de sute și sute de ani, mașinile înalților oaspeți au fost flancate de 8 călăreți, cu niște cai superbi, care i-au condus de la intrarea în localitate, până la primirea oficială, care a fost făcută cu pâine și sare, pe teritoriul satului Stoiceni, unde au fost așteptați de primarul orașului, Mitru Leșe. Acesta, împreună cu reprezentantul sătenilor, prof. Augustin Griguța, și tineri îmbrăcați în straie populare tradiționale din această localitate, i-au însoțit pe cei doi arhierii până la casa lui Grigore Leșe, unde îi aștepta chiar gazda. După oficierea slujbelor religioase, acesta a organizat, peste vale de casa sa tradițională, prima ediție a festivalului „Acasă la Grigore Leșe”, care urma să se deruleze pe o scenă în aer liber.

Alese cuvinte i-au adresat interpretului Grigore Leșe cei doi Ierarhi, care au subliniat importanța păstrării tradițiilor în satul românesc. „Este un gest de spiritualitate profundă cel pe care îl face astăzi maestrul Grigore Leșe, a spus Înaltpreasfințitul Părinte

Mitropolit Andrei, pentru că își aduce aminte, aici, în vatra părintească, de cei ce s-au mutat în eternitate. Noi credem și mărturisim că ei își continuă existența. Legătura maestrului Grigore Leșe cu tradițiile, cu valorile spirituale ale acestui neam sunt deosebite. Și dacă Dumnezeu a potrivit sau dânsul a ales această zi în care să vină la Stoiceni, la rădăcini și să ne provoace pe noi să binecuvântăm această casă memorială și să ne aducem minte de înaintași, dacă dânsul a programat sau Dumnezeu a rânduit așa, această festivitate și această pomenire are loc pe 2 iulie, când îl pomenim pe Sfântul Ștefan cel Mare, care, din punct de vedere a credinței și a dragostei față de neam, este reprezentativ, într-o lume în care toate sunt aproximative și în care și credința oamenilor slăbește și atașamentul față de valorile naționale scade. Într-o lume ca aceasta iată că maestrul Grigore Leșe ne-a provocat să venim, întâi de toate să ne aducem aminte de Dumnezeu, să ne aducem aminte de cei ce au plecat din lumea aceasta, și să ne aducem aminte de tradițiile noastre sfinte. Nu numai astăzi, poate mai mult astăzi, dar nu numai astăzi, sunt cosmopoliți care nici nu-și mai pun problema credinței și nici nu mai au atașament față de valorile spirituale ale neamului. Au fost și mai demult”, a spus Preafericitul Părinte Mitropolit Andrei.

„Este un eveniment fără precedent ca, după cinstirea ce am adus-o Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, iată Mitropolitul Clujului și cu Ierarhul locului să vină să cinstească, să

omagieze și să comemoreze părinții unui mare artist, ai unui mare maestru, activitatea unui mare artist. Dacă la 1510 ani de la plecarea din lumea aceasta a Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, poporul român încă mai dă genii, înseamnă că n-a secat fibra acestui neam. Și dacă Ștefan cel Mare a devenit nemuritor și Sfânt, în cele din urmă este pentru că a făcut mult pentru poporul său. Țara Lăpușului este fericită că s-a născut maestrul Grigore Leșe în acest spațiu. Prin ceea ce face intră în nemurire și noi apreciem această lucrare mare și importantă, prețuim mult aria folclorică și arta muzicală pe care le promovează și sperăm ca în umbra maestrului Grigore Leșe, așa cum au crescut în umbra marilor bărbați ai neamului nostru ucenici, să crească și alți tineri, alte vârstare care vor duce mai departe valoarea sacră a folclorului românesc. Nu doar folclor și divertisment, ci valoarea sacră a folclorului românesc, care este tot atât de sacră ca și slujba Bisericii, ca și rugăciunea Bisericii pentru că este izvorâtă din popor, din inima și din sufletul neamului românesc”, a precizat Preafericitul Părinte Episcop Iustin.

Grigore Leșe a mulțumit printr-un cântec: „Doamne, nu mă bătrâni,/ Lasă-mă să-mi cresc pruncii,/ Dacă pruncii mi-i crește,/ Cât îi vre mămbătrânește”, iar apoi a adresat mulțumiri tuturor celor care l-au sprijinit în organizarea festivalului. În final, ierarhii și preoții, dar și alți participanți oficiali au fost invitați la masă în șură, după tradiția lăpușeană.





Meciul de fotbal caritabil „Tinerii ortodocși, campionii bucuriei”, organizat de Parohia Ortodoxă Dumbrăvița, s-a desfășurat duminică, 28 mai 2017, pe Stadionul din Dumbrăvița, începând cu ora 18.



DE MARAMUREȘ  
**Gazeta**  
www.gazetademaramures.ro

Baia Mare,  
Bd. Traian 23/9  
Tel. 0728-836 348,  
0362-401 332  
fax 0362-401 331

Fondator  
Dan **PÂRCĂLAB**

Director general  
Ioana **LUCĂCEL**

Coordonator de proiect  
Mircea **CRÎȘAN**

IT/DTP  
Ada **FONAI**

Redactori

Pr.dr. Cristian **Ștefan**  
- consilier cultural

Protos. drd. Casian **Filip**  
- eclesiarh al Catedralei  
Episcopale „Sfânta Treime”

Arhidiacon Teodosie **Bud**  
- consilier sector  
economic-financiar

Preot Bogdan **Ciocotîșan**  
- președinte ATOP Baia Mare

**E**chipele care s-au „confruntat” pentru o cauză nobilă au fost: echipa de jucători amatori din Parohia Dumbrăvița și invitații lor, tinerii din Asociația Tinerilor Ortodocși ai Catedralei Episcopale Baia Mare (ATOCEM).

Deschiderea oficială a fost făcută de părintele paroh Bogdan Ciocotîșan, în calitate de organizator, alături de el fiind prezenți în calitate de parteneri domnul primar Felician Ciceu, domnul viceprimar Flore Balaj și domnul Nelu Dobrican, coordonator al Bazei Sportive din Dumbrăvița.

Sponsor principal a fost și de această dată UACE Europe, care din motive obiective a lipsit de la acest eveniment însă a trimis un cuvânt de susținere prin părintele Bogdan Ciocotîșan. Din partea Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului a fost prezent părintele inspector Gaborean Alexandru, responsabil cu tineretul, evenimentul desfășurându-se cu binecuvântarea PS Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului.

După discursul oficialităților, părintele Bogdan a anunțat modul de desfășurare al partidei care a avut două reprize a câte 35 de minute, cu o pauză intermediară de 10 minute.

Atât în timpul meciului, cât și al pauzei s-au făcut donații în bani, într-o urnă special amenajată. Meciul a fost unul al prieteniei și al bucuriei, toți jucătorii dând dovadă de fair-play, iar câștigătorii au fost cu siguranță tinerii de la Centrul de tineri cu dizabilități „Pinochio” din Cărbunari, comuna Dumbrăvița, care au beneficiat de suma colectată în urma acestui meci caritabil.

Marți, 30 mai, părintele Ciocotîșan Bogdan, împreună cu părintele diacon Pleș Ionuț de la Catedrala Episcopală din Baia Mare, care este și președintele Asociației Tinerilor Catedralei ATOCEM, au vizitat Centrul „Pinochio” de la Cărbunari și la final au oferit conducerii centrului suma colectată în urma meciului, circa 2250 de lei, precum și o icoană cu Sfântul Arhidiacon Ștefan, ocrotitorul tinerilor din Episcopia Maramureșului și Sătmarului.



Suma colectată în urma meciului, circa 2250 de lei, a fost oferită Centrului „Pinochio” de la Cărbunari.

Această acțiune caritabilă i-a motivat pe organizatori să repete astfel de acțiuni, implicându-i pe credincioși în activități sociale, organizate de biserică. Părintele Bogdan Ciocotîșan mulțumește sponsorilor, partenerilor, echipelor implicate dar și tuturor celor care au donat sume de bani din toată inima. Dumnezeu să le răsplătească tuturor pentru fapta lor cea bună!





## Ce le-ar spune Sfântul Ilie românilor, astăzi?

Ce ar face Ilie astăzi, în mijlocul idolatriilor secolului XX, al puzderiilor de secte, al „taumaturgilor” răsăriți din noaptea comunismului ateu, al pretenșilor „guru”, ai abaterii cvasi-generale de la normele moralei creștine?



**A** hab, rege nelegiuit, căsătorit cu idolatra Isabela, a acceptat închinarea la zeul păgân Baal, căruia i-a rânduit 450 de preoți mincinoși, iar pe preoții adevăratului Dumnezeu i-a omorât. Atunci Ilie, după ce, cu puterea Domnului, a încluiat cerul spre a nu mai ploua 3 ani și 6 luni, ca pedeapsă pentru această nelegiuire i-a avertizat pe toți închinătorii la idoli: „Până când veți șchiopăta de amândouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați lui!”. Iar cu prilejul jertfei de pe Muntele Carmel, Ilie i-a făcut de ras pe preoții idolatri, care strigau în zadar pe

Baal: „Strigați mai tare. Poate stă de vorbă cu cineva, poate doarme...”, iar poporul lămurindu-se de minciuna lor, i-a ucis pe loc.

Ce ar face Ilie astăzi, în mijlocul idolatriilor secolului XX, al puzderiilor de secte, al „taumaturgilor” răsăriți din noaptea comunismului ateu, al pretenșilor „guru”, ai abaterii cvasi-generale de la normele moralei creștine?

Ar striga răspicat: „Până când veți șchiopăta, o, românilor? Ziceți că sunteți urmașii lui Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare și Sfânt, Constantin Brâncoveanu-

Mucenicul, Mihai I cel Devotat? Dacă da, vă întreb: ce credință au avut? Nu cea ortodoxă? Și atunci, de ce alergați după credințe străine de neam și după dumnezei străini?...”

Ce ar face predicatorilor de tot felul (în fapt, preoți mincinoși)? Le-ar demasca impostura, cu temeuri biblice și patristice, în așa fel încât poporul drept-credincios, luminat, să nu le mai cadă victimă.

(Pr. Lect. Dr. Vasile Gordon, *Mergând, învățați...*, Editura Universității din București, 2001, p. 157)